

Holštajnské (RED) jalovice pri vyskladňovaní z kamióna.

Špičkový genofond holštajnských a strakatých jalovic našiel na ďalekom východe vynikajúce podmienky Slovenská farma na Sibíri

Vlani, keď nastal masový „exodus“ slovenských jalovic smerom do Ruska, mnohí pochybovali o tom, že sa uchytia v tamojších nehostinných podmienkach. Regionálna vláda v Ťumenskej oblasti však vytvorila pre chov dojníc mliekových a kombinovaných plemien podmienky, ktoré nemajú ani mnohé farmy v chovateľsky vyspelých krajinách.

Posúďte sami: 90 %-ná nenávratná dotácia na nákup plemenného materiálu (zvyšných 10 % zaplatí farmár do 5 rokov cez mlieko) a 70 %-ná nenávratná dotácia na stavebné a technologické vybavenie farmy. Na zvyšných 30 % nákladov dostanú farmári úver, ktorý splácajú v časovom horizonte 5 rokov (tiež cez mlieko). Použitím najnovších technologických celkov sa darí vytvoriť optimálne podmienky pre chov zvierat, ktoré sa za to chovateľovi odplácajú vysokou produkciou. A propos, zvieratá. Do Ruska sa za ostatné 2 roky doviezlo okolo 35 000 teľných jalovic. Takmer desatina z tohto počtu (presnejšie 3 000) pochádzala z viac ako 30 chovov celého Slovenska. Išlo o zvieratá slovenského strakatého a holštajnskeho plemena. Ich kvalita sa ukázala aj v no-

vozakladaných ruských chovoch. Náš sprievodca Ing. Emil Lauko z firmy ISOKMAN Trading, s.r.o., nám povedal, že až po návšteve jednej zo sibírskych fariem patriacej spoločnosti Evika Agro (20.5. 2010) si uvedomil, čo vlastne doma máme. Dvadsaťročná profesionálna práca oboch insemináčnych spoločností, plemenárskych služieb, výskumných a vzdelávacích inštitúcií, chovateľských zväzov a, samozrejme, jednotlivých chovateľov pozdvihla chov dojníc na Slovensku na úroveň, ktorá dovoľuje vyvážať špičkový genofond mimo naše územie. Je smutné, že popudom pre toto pochvalné zistenie bola kríza na trhu s mliekom, ktorá donútila chovateľov predať časť svojej budúcnosti. Na

druhej strane sme si však vytvorili vynikajúcu východiskovú pozíciu do budúcnosti. Spokojní ruskí chovatelia by vedeli absorbovať produkciu jalovic od 500 000 dojníc, t.j. od veľkosti slovenskej populácie pred rokom 1989. Aj preto by sme nemali zahodiť túto príležitosť a snažiť sa nielen udržať, ale skôr zlepšiť svoje pozície. Keďže predaj plemenných jalovic treba brať v prvom rade ako možnosť prívyrobiti si (farmár by mal v dobrých časoch žiť hlavne z produkcie mlieka), naši chovatelia by mali urobiť všetko preto, aby 1 400-1 500 € (42 000 Sk a 10% +/- podľa kvality), ktoré dostanú za predanú jalovicu znamenalo pre nich zisk a nie stratu (hoci išlo v podstate záchranu v podobe hotových peňazí), ako to bolo, bohužiaľ, pri väčšine jalovic vyvezených tento rok a vlni zo Slovenska.

Ak jalovice, len zo Slovenska

Pán Emil Lauko mal možnosť navštíviť farmu patriacu spoločnosti Evika-Agro sídliaču v Passvete v Ťumenskej oblasti Ruskej federácie. Farma je projektovaná pre 1 800 dojníc. Patrí k nej 4 000 ha ornej pôdy. Cieľový počet dojníc by sa mal dosiahnuť počas rokov 2009-2011. Doteraz si tu našlo svoj nový domov 970 jalovic. Do konca tohto roka prejde karanténou ďalších 130 zvierat, a tak ako doteraz, aj tieto budú pochádzať zo Slovenska. Podľa

Zľava súčasný výkonný riaditeľ EVIKA-AGRO pán Sergej Michajlovič Krivič, generálna riaditeľka EVIKA-AGRO pani Galina Valentinovna Chomjakova, pán Emil Lauko, bývalá riaditeľka Ťumenplem pani Ludmila Nikolajevna Vikulova, hlavný zooteknik EVIKA-AGRO pán Nikolaj Sergejevič Trubicin a technolog EVIKA AGRO pán Jevgenij Vladimirovič Konovalov.

Teľatá v laminátových búdach majú vytvorené ideálne podmienky.

pinách a lepšie odolávajú stresom.

Prvostky, ktoré sa otelili v tomto chove nasadzujú medzi 30-50 l mlieka. Prítom boli vybrané od matiek, ktoré uzavreli 1. laktáciu nad 7 000 kg mlieka (ak nie, tak v 2. laktácii museli prekročiť 7 500-kilogramovú hranicu). Pre doplnenie uvádzame, že v čase nakladky mali mať minimálne 500 kg ž.hm. a mali byť najmenej 3 (pri nakládke) a najviac 6,5 mesiaca teľné (pri vykládke).

Inšpirujúci prístup ruskej strany

Sú len dve krajiny na svete, ktoré v súčasnosti dovážajú jalovice. Okrem už spomínaného Ruska je to ešte Čína. Miestni činitelia v Ťumenskej oblasti kvôli kríze krátili rozpočet vo všetkých kapitolách s výnimkou agrárneho sektora. Podobne ambiciózne plány majú aj v oblasti chovu mäsového dobytku, ošípaných a hydiny. Tým sa snažia o sebestačnosť v zásobení komoditami živočíšnej výroby. Veľmi dobre totiž chápu, že prezentovaný prístup dáva ľuďom prácu a pomáha znižovať záporné saldo zahranično-obchodnej bilancie s agrárnymi komoditami.

Ďalší výber jalovic sa uskutoční v auguste 2010 a posledný v roku bude koncom septembra.

Podľa informácií Isokmanu spracoval M. Dukes
Snímky: Jevgenij Šarov

Vpravo „slovenské“ prvostky, vľavo časť maštale čakajúca na ďalší prídel kvalitného genofundu zo Slovenska.

kontakty:

Ing. Emil Lauko
0903703589/0911703589
Ing. Pavel Parobek
0902853053
Ing. Ćirjak Attila
0903518020
fax: 045-5321912

Štvorica kamiónov pred cestou do Ruska.

Špičkový slovenský genofond v perfektných sibírskych maštaliach.

Nakládka na Slovensku.